

Botanični vrt

Ižanska 15

1000 Ljubljana

Št./No.:

Datum/Date:

21. 8. 2001

Zadeva: Strokovno mnenje o vrtu družine Gnamuš

Vrt družine Gnamuš se nahaja ob hiši na naslovu Pod topoli 59. Že pred vhodom v hišo nas prijetno preseneti nekoliko dvignjen in zanimivo oblikovan vhodni del vrta v hišo, ki prijetno popestri okolico in ji da nekaj dinamike. Zaobljene linije delujejo mehko, opečnati zid nad katerim so potem zasajene rastline pa sam vhod še bolj razgiba in se z rastlinami prav lepo vklaplja. Tu so med drugim zasajena različne grmovnice z nekaj pokrovnimi rastlinami, tako da zemlje skoraj ni opaziti. Med njimi so tukaj rodovi: hortenzija - *Hydrangea*, češmin - *Berberis*, pušpan - *Buxus*, mahonia - *Mahonia*, skobotovec - *Philadelphus*, oslez - *Hibiscus* in pritlikava drevnina magnolia - *Magnolia*, klek - *Thuja*, tisa - *Taxus* in nekater iglavci brin - *Juniperus*, pacipresa - *Chamaecyparis*, bor - *Pinus*, kjer so uporabljene predvsem plažeče sorte in forme.

Na jugozahodni strani se na razmeroma majhni površini, vse tisto kar pred vhodom morda le slutimo razširi v zaključeno celoto na videz zelo velikega vrta, čeprav površinsko majhnega. Gre za dobro igro zaobljenih linij, ozkih potk, dvignjenih delov, rondojev mostička, vodnih površin, ki vso površino neverjetno povečajo in dajejo vtis dokaj velikega vrta. Nekoliko spominja na japonske majhne vrtove, čeprav zopet deluje nekoliko drugače. Vsi položeni elementi: kamni, lesene ograje, nižji zidani deli, slap,

mostiček bi brez samih rastlin, katerim so vsi ti deli le podrejeni, ne imeli pravega smisla, če se tukaj ne bi nahajala množica različnih grmovnih in drevesnih vrst pritlične rasti, ki šele dajo poseben pečat vrtu. Gre za različne sorte in forme tako listavcev kot iglavcev, ki se smiselno vklaplajo v celoto. Število rastlin je presenetljivo veliko za tako majhen vrt. Tako so tukaj zasajeni rodovi jelka - *Abies* glavičasta forma, *srpovka* - *Cryptomeria*, brin - *Juniperus*, smreke - *Picea*, bor - *Pinus*, tise - *Taxus*, kleki - *Thuja*, čuga - *Tsuga* in še drugi rodovi iglavcev z različni vrstami, sortami in oblikami. Listavci tako drevesa kot grmovnice so tudi bogato zastopani : pahljačasti javor - *Acer palmatum* cv., avkuba *Aucuba*, japonske trdoleske - *Euonymus japonicus*, pušpana - *Buxus* sp., mahonija - *Mahonia* sp., bodike - *Ilex aquifolium*, sleči - *Rhododendron* sp., skimije - *Skimmia*, pieris - *Pieris* sp, resa - *Erica* in vresa - *Calluna*. Oblike - forme različnih dreves so ali umetno oblikovane ali pa gre za posebne sorte vrste, ki ohranjajo posamezno obliko. Poleg tega se vmes pojavljajo posamezne pokrovne rastline, tako da podlage skoraj ni opaziti.

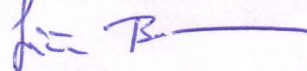
Zanimivost je tudi uspevanje nekaterih več ali manj sredozemskih vrst, ki sicer res lahko ob kaki zelo mrzli zimi propadejo, vendar do sedaj nekatere že več let kar dobro uspevajo. Med njimi so volecvetna magnolija - *Magnolia grandiflora*, lagerstremija *Lagerstroemia indica*, albicija - *Albizzia julibrissin*, stasita juka - *Yucca gloriosa* in še nekatere druge vrste.

Lesena ograja je prav tako povsem skrita in prepletena z bršljanom, šipki, srobotom, kosteničevjem in glicinijo, tako da daje vtis zelene površine, kar vrt tudi še optično poveča in zaključí.

Vrt ni nikoli dokončan projekt, zato se tudi tukaj vidi, da določeni deli še nastajajo se urejajo ali pa na novo preurejajo, vendar to ne pomeni, da vrt ne daje urejenega in za oko prijetnega videza. To kaže na dinamiko, dopolnjevanje in dodelavo, ki vrtu samo še večá njegovo hortikulturno vrednost. Rastline so lepo negovane in strižene, tako da ni nobene nevarnosti, da bi ob taki negi podivjale. V vsesplošnem pomanjkanju težnje za lepo urejenimi vrtovi in drugimi zelenimi površinami, je vrt kot tak lahko primer, da se tudi na majhni površini da marsikaj narediti. Želja po lepo urejenem vrtu in volja do dela, ki ne prinese materialnih koristi, ampak služi predvsem kot estetski užitek je lahko le pohvale vredno dejanje in vsekakor zasluži posebno pozornost v danes vse preveč za takojšnji dobiček naravnani družbi. Prav zaradi tega si zasluži ustrezno obravnavo kot celota, kot primer manjšega obhišnega vrta s posebno oblikovalsko hortikulturno zasnovó diagonalne smeri.

Vodja Botaničnega vrta

dr. Jože Bavcon

PRODEKAN ZA PODROČJE BIOLOGIJE
Prof. dr. Tom TURK